

Nr 379

Av herr Jansson, Paul, m. fl., om ökade statsbidrag till studieförbundens organisationskostnader.

(Lika lydande med motion nr 453 i Andra kammaren)

I årets statsverksproposition föreslås på två punkter väsentligt ökade anslag till det fria och frivilliga folkbildningsarbetet. Bidraget till studiecirkelverksamhet föreslås sålunda höjt från 60 till 75 procent av bidragsgrundande kostnader och bidraget till studieförbund från 5,3 till 6 miljoner kronor. Den sistnämnda ökningen skall enligt ecklesiastikministerns förslag helt läggas till den del av anslaget, som avser stöd till studieförbundens pedagogiska verksamhet. Anslagspostens andra del, som användes för bidrag till förbundens organisationskostnader, föreslås däremot utgå med oförändrat belopp. Denna del — i rikstaten uppförd med tre miljoner kronor — har varit oförändrad sedan budgetåret 1963/64.

Den successiva upprustning av statens stöd till det fria och frivilliga folkbildningsarbetet, som genomförts under senare år och i vilken de i årets statsverksproposition föreslagna höjningarna utgör en viktig beståndsdel, har utan tvivel betytt oerhört mycket för verksamhetens kvantitativa och kvalitativa utveckling. Antalet studiecirklar och deltagare i dessa har ökat snabbare än vad som kunnat förutses, och kvaliteten i arbetet har målmedvetet kunnat förbättras genom ökade insatser för ledarutbildning och framställning av pedagogiskt väl genomarbetat och för vuxna särskilt anpassat studiematerial.

Folkbildningsverksamhetens snabba utveckling har emellertid inneburit en stark påfrestning på studieförbundens centrala organisation. De lokala och regionala studieorganisationernas krav på service och stöd från sina förbundsledningars sida har stigit i samma takt som antalet deltagare i studiecirklar och andra arrangemang ökat och kommuner och landsting ställt större ekonomiska resurser till deras förfogande. Härtill kommer att de många kvalitetsfrämjande åtgärder, som studieförbunden kunnat vidtaga tack vare det successivt uppräknade anslaget för pedagogisk verksamhet, visat sig medföra ökade behov av pedagogiskt och organisatoriskt väl kvalificerad personal och en smidig och effektiv kontorsorganisation. Den allmänna kostnadsutvecklingen har självfallet också inneburit ökade påfrestningar på studieförbundens ekonomi.

Trots omfattande rationaliseringar i studieförbundens centrala administ-

ration och höjda medlemsavgifter och anslag från de anslutna organisationernas sida, är förbundens resurser för organisation och administration nu klart otillräckliga. En höjning av statens stöd till dessa ändamål med 20 procent måste enligt vår mening anses rimlig och synnerligen väl motiverad.

Med tanke på de mycket väsentliga anslagsökningar, som föreslås i årets statsverksproposition, är vi emellertid beredda att för nästkommande budgetår avstå från att ställa krav på ytterligare höjning av bidraget till studieförbund. Vi är emellertid angelägna om att betona att höjningen av statsbidraget till studieförbundens organisationskostnader inte kan uppskjutas längre än till budgetåret 1966/67.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t uttala att statens stöd till studieförbundens organisationskostnader vid nästkommande budgetberedning så långt möjligt uppräknas så att det svarar mot folkbildningsverksamhetens omfattning och de kostnadsökningar som inträffat sedan anslaget sist reglerades.

Stockholm den 27 januari 1965

Paul Jansson

Tage Johansson

Uno Hedström

Nils Hjorth

Lars Larsson